

Samenwerkingsafspraken Jeugdhulp op het AZC Luttelgeest

1. Inleiding

Per 1 januari 2019 gaat de jeugdhulp aan kinderen in COA-locaties van het COA naar de gemeente. Met deze maatregel komt de tijdelijke regeling die sinds 2015 (invoering Jeugdwet) is getroffen te vervallen. Gemeenten zijn vanuit de Jeugdwet verantwoordelijk voor jeugdhulp aan alle minderjarige inwoners. In overleg tussen de Rijksoverheid (Justitie en Veiligheid), COA en VNG is begin 2018 afgesproken dat de organisatie en de inkoop van de jeugdhulp voor asielzoekers per 1 januari 2019 van het COA wordt overgedragen. De afgelopen periode is er overleg geweest met het COA locatie Luttelgeest om te komen tot lokale samenwerkingsafspraken. Gaandeweg willen we kijken of deze samenwerkingsafspraken recht doen aan de werkelijkheid en eventueel aanpassen waar nodig.

2. Visie en uitgangspunten

De gemeente is verantwoordelijk voor het leveren van jeugdhulp aan al haar jeugdigen onder de 18 jaar. Belangrijk uitgangspunt hierbij is dat er ingezet wordt op preventie om ook zwaardere vormen van jeugdhulp te voorkomen. Wanneer er nu (voor 2019) jeugdhulp wordt ingezet dan is dit geïndiceerde jeugdhulp die door het COA is gecontracteerd. De uitdaging is dan ook om de zorginfrastructuur zo in te richten dat preventieve jeugdhulp op het AZC toegankelijk wordt. Hierbij willen we zo veel mogelijk aansluiten bij de bestaande zorginfrastructuur op het AZC en de sociale wijkteams.

Waar willen we naar toe?

- Jeugdigen op het AZC kunnen gebruik maken van hetzelfde zorgaanbod (zowel preventief als specialistisch) als alle andere jeugdigen binnen de Gemeente Noordoostpolder;
- De Gemeente Noordoostpolder heeft oog voor het culturele aspect van de dienstverlening op het AZC en overlegt met zorgaanbieders om deze hulp op adequate wijze te kunnen verlenen;
- De toegang voor jeugdhulp verloopt via het sociaal wijkteam, waarbij het sociaal wijkteam aansluit bij de bestaande zorginfrastructuur op het AZC te Luttelgeest;
- We zetten in op preventie om mogelijk zwaardere vormen van zorg te voorkomen en bekijken op welke wijze het preventieve zorgaanbod op het AZC kan worden uitgebreid.

De Gemeente Noordoostpolder wil graag behouden wat goed gaat in de samenwerking met het MDO op het AZC en het reguliere aanbod van de preventie en specialistische jeugdhulp ook voor de jeugdigen op het AZC kunnen inzetten.

3. Wat betekent dit in de praktijk?

3.1. Signaleren van problemen en bespreken van mogelijke signalen

Iedere professional die werkzaam is op het AZC kan mogelijke problemen/hulpvragen signaleren en bespreekbaar maken. Indien mogelijk zelf preventieve hulp bieden of gebruik maken van de mogelijkheden die er zijn via het preventieve jeugdhulpaanbod van de gemeente. Signalering vindt met name plaats via: COA (woonbegeleiders), medebewoners, intake, medisch onderzoek van de JGZ, intake GZA, Maatschappelijk werk, Vluchtelingenwerk en via de scholen.

Signalen worden in het ZAT, het MDO of adhoc besproken. Concrete afspraak is dat het sociaal wijkteam (José Volkerink als 1e contactpersoon of Sander Postma als vaste vervanger) aansluit bij het MDO op het AZC per 1 januari 2019.

3.2. Toeleiding naar preventieve jeugdhulp

Tijdens bespreking in het MDO wordt door de professionals een afweging gemaakt of er wel of geen hulpverlening ingezet moet worden voor de jeugdige. Met ingang van 1 januari 2019 is ook het preventieve jeugdhulpaanbod van de gemeente toegankelijk voor kinderen op het AZC. Voor de inzet van preventieve jeugdhulp is geen verwijzing nodig. Tijdens het MDO wordt er een casusregisseur toegewezen. Per cliënt wordt gekeken wie het meest geschikt is om deze casusregie uit te voeren.

3.3. Toeleiding naar specialistische jeugdhulp

Specialistische jeugdhulp wordt nu veelal ingezet wanneer er gezinsproblemen zijn als gevolg van huiselijk geweld en bij opvoedproblemen en bij psychische problematiek. Per 1 januari 2019 verloopt de toeleiding naar specialistische jeugdhulp via:

- het sociaal wijkteam;
- huis- en jeugdartsen en medisch specialisten;
- gecertificeerde instellingen (zoals Samen Veilig, NIDOS, William Schrikker Groep of het Leger des Heils)

Tijdens het MDO wordt er een casusregisseur toegewezen. Per cliënt wordt gekeken wie het meest geschikt is om deze casusregie uit te voeren.

Registratie vindt plaats in de afzonderlijke systemen, behorend bij iedere professional/organisatie. Bij inzet van specialistische jeugdhulp is de medewerker van het sociaal wijkteam verantwoordelijk voor het plan (toewijzing) en het aanleveren van de maatwerkbijlage bij de Gemeente Noordoostpolder, zodat de jeugdhulp ook gedeclareerd kan worden.

3.4. Rollen en taken

1. Gemeente

- a. monitoring of financiële middelen via decentralisatieuitkering voldoende zijn (adequate inschrijving is zeer belangrijk);
- b. door vroegtijdige signalering en hulp (preventie) kan zwaardere hulp in de toekomst worden voorkomen.
- c. verantwoordelijk voor het maken van samenwerkingsafspraken en deze tijdig te evalueren.

2. COA: AZC Luttelgeest
 - a. verantwoordelijkheid inkoop en beschikbaarheid van zorg overdragen aan de gemeente.
 - b. gemeente die de regie op zorg gaat overnemen van het COA.
 - c. samenwerken met de gemeente om de zorginfrastructuur op het AZC zo goed mogelijk te verbinden aan het sociaal wijkteam van de gemeente.
3. Sociaal wijkteam
 - a. het sociaal wijkteam krijgt er als het ware een nieuwe 'wijk' bij, namelijk het AZC. Dit vraagt om andere competenties van wijkteammedewerkers, zoals culturele sensitiviteit en kennis van andere culturen.
 - b. als sociaal wijkteam aansluiten bij het JMDO op het AZC en de MDO-leden goed te informeren over de mogelijkheden van preventieve inzet.
 - c. wanneer specialistische jeugdhulp nodig blijkt, deze toegang te organiseren voor de jeugdige op het AZC.
4. Zorgaanbieders
 - a. krijgen te maken met een nieuwe doelgroep en zullen hun dienstverlening moeten aanpassen binnen de huidige contractering.

4. Preventieve activiteiten

Bestaande preventieve activiteiten op het AZC zijn:

- Contacten via de Jeugdgezondheidszorg;
- Opvoedersondersteuning COA en JGZ (GGD);
- Per 1 januari 2019 vindt uitbreiding van 4 uur per week plaats ter uitvoering van lichte opvoedondersteuning en zorgcoördinatie (GGD);
- TeamUp, de Vrolijkheid (vooral signalerende functie).

Preventieve activiteiten (zie verder bijlage 3) die ingezet kunnen worden vanuit het reguliere aanbod:

- Homestart (Humanitas)
- Opstapje (Carrefour)
- Nanny's (Carrefour)
- Buitengewoon Nuchter (Carrefour, Tactus, ZONL en GGD)
- Ouderschapsbemiddeling (ZONL)

Uitbreiding qua preventieve activiteiten kunnen zijn:

- Weerbaarheidstraining met scholen onderzoeken waarom dit nu niet wordt uitgevoerd en eventueel vernieuwen;
- Mindspring (GGZ); idem.

5. Welke gecontracteerde partners zijn er per 2019?

Per 1 januari 2019 heeft de Gemeente Noordoostpolder nieuwe contracten afgesloten voor de Jeugd GGZ, essentiële functies GGZ (ook specifiek voor intercultureel) en een nieuwe aanpak en contract voor de inzet van 24 uurszorg (= jeugdhulp met verblijf). Voor de inzet Jeugdhulp met verblijf wordt niet specifiek toegewezen naar een product, maar wordt er samen met de aanbieder Vitree (hoofdaannemer jeugdhulp met verblijf per 2019) overlegd welke inzet voor de jeugdige en zijn gezin nodig is.

6. Inzet tolken via Livewords

De inzet van tolken bij jeugdhulp voor asielzoekerskinderen blijft in 2019 via het COA verlopen. In de loop van 2019 monitoren en evalueren COA, J&V en VNG deze inzet. Afhankelijk van de evaluatie in september 2019 wordt bekeken hoe de tolken op de lange termijn het beste kunnen worden ingezet. Als dat betekent dat het naar gemeenten gaat dan is het uitgangspunt een warme overdracht.

De telefonische tolk kan voor asielzoekerskinderen ingezet blijven worden via Livewords. Hieraan zijn geen kosten verbonden voor gemeenten en zorgaanbieders. Zie voor de handleiding bijlage 2.

7. Vervolg

- Investeren in de samenwerking met de school;
- Nieuwe inzet preventieve activiteiten op het AZC onderzoeken. Voorbeelden die genoemd worden, zijn: weerbaarheidstraining, cursus ouders, Mindspring, Reizende koffer, Speltherapie/PMT;
- Deskundigheidsbevordering: afspraken maken over het vervolg hiervan.

8. Evaluatie

Deze samenwerkingsafspraken zijn gemaakt bij de start van de overdracht jeugdhulp van coa naar de gemeente. Daarnaast moet er in de eerste helft van 2019 gekeken worden welke preventieve activiteiten op het AZC worden opgestart. Halverwege 2019 worden deze afspraken geëvalueerd in het MDO, met de directie van het COA en het Sociaal wijkteam. De Gemeente Noordoostpolder neemt hierin het initiatief.

9. Wat te doen bij crisis

In de regio Flevoland is er een crisiswijzer beschikbaar. Dit is een tool die behulpzaam kan zijn om te bepalen waar je terecht kan bij crisis.

Zie hiervoor <http://regio.almere.nl/crisiswijzer-flevoland/>

Bijlage 1: Contactpersonenlijst

Bijlage 2: Handleiding tolken

Bijlage 3: Overzicht preventieve activiteiten jeugdhulp (volgt op 7 januari 2019)

Bijlage 4: Lijst gecontracteerde partners specialistische jeugdhulp per 2019 (idem)